

exhiberent, nec ullo ulterius tempore post Rollandi obitum, qui tunc Dolensi ecclesiæ præsidebat, ad pallei usum Dolensis episcopus aspiraret. Ad hæc vero Dolensis nihil quod ratione subnixum esset respondit, nec partem suam alieujus Romani pontificis auctoritate tueri potuit. Auditis itaque utriusque partis allegationibus, et scriptis Romanorum pontificum ex parte Turonensis ecclesiæ studiose inspectis, præfatus prædecessor noster papa Lucius, communicato consilio in consessu fratrum suorum episcoporum, presbyterorum, et diaconorum cardinalium, et multorum aliorum nobilium, Romanorum civium, eamdem sententiam auctoritate apostolica confirmavit, et tam archiepiscopum quam Turonensem ecclesiam de ipsorum episcoporum obedientia propria manu per baculum investivit. Præcipiens juxta ejusdem sententiae tenorem, ut tam Dolensis quam universi deinceps Britanniæ citerioris episcopi Turonensi ecclesiæ, tanquam metropoli propriæ, subjaceant et debitam obedientiam ac reverentiam humiliter exhibeant; nullusque de cætero Dolensis episcopus ad pallei usum aspirare præsumat; sed sicut jam dictum est, Turonensem ecclesiam propriam metropolim recognoscat, et reverenter ei obediat. Idipsum sanctæ memoriæ papa Eugenius scripti sui pagina confirmavit. Nos igitur qui licet indigni in sede justitiæ, disponente Domino, constituti, a via veritatis deviare nec volumus, nec debemus, eorumdem prædecessorum nostrorum vestigiis inhærentes, eamdem sententiam sedis apostolicæ auctoritate nobis a Deo concessa confirmamus, præsentis scripti munimine roboramus. Si qua igitur, etc.

S. PETRUS S. PAULUS.

ANASTASIUS PAPA IV.

Locus monogrammatis.

CUSTODI ME, DOMINE, UT FUPILLAM OCULI.

Ego ANASTASIUS catholicæ Ecclesiæ episcopus.

Ego Hicmarus Tusculanus episcopus.

Ego Hugo Ostiensis episcopus.

Ego Gregorius presbyter cardinalis tituli Cælixi.

Ego Guido presbyter cardinalis tituli S. Chrysogoni.

Ego Ubaldus presbyter cardinalis tituli S. Præxidis.

Ego Manfredus presbyter cardinalis tituli S. Savinæ.

Ego Aribert presbyter cardinalis tituli S. Anastasiæ.

Ego Bernardus presbyter cardinalis tituli S. Clementis.

Ego Guido presbyter cardinalis tituli Pastoris.

Ego Jordanus presbyter cardinalis tituli SS. Susannæ et Felicitatis.

Ego Octavianus presbyter cardinalis tituli S. Ceciliae.

(5) Vide *Patrologia* tom. CLXXX, in Eugenio III, sub num. 581.

A Ego Astaldus presbyter cardinalis tituli S. Præscæ.

Ego Joannes presbyter cardinalis SS. Joannis et Pauli, tituli Pammachii.

Ego Cencius presbyter cardinalis tituli S. Laurentii in Lucina.

Ego Odo diaconus cardinalis S. Georgii ad Vellum Aureum.

Ego Rodulfus diaconus cardinalis S. Luciaæ in Septa solis.

Ego Gregorius diaconus cardinalis S. Angeli.

Ego Guido diaconus cardinalis S. Mariae in Porticu.

Ego Joannes diaconus cardinalis SS. Sergii et Bacchi.

B Ego Odo diaconus cardinalis S. Nicolai in Carrere Tulliano.

Datum Laterani per manum Rollandi, S. Romanæ Ecclesiæ presbyteri cardinalis et cancellarii, v Nonas Martii, indictione II, Incarnationis Dominicæ anno 1153, pontificatus vero domni Anastasii IV papæ, anno primo.

L.

Privilegium ad fratres Cluniacenses de ecclesia, de Rocaboviscurti super controversia quæ erat inter eos et clericos.

(Laterani, Mart. 4.)

[Bullar. Cluniac., 64.]

C ANASTASIU episcopus, servus servorum Dei, dilectis filiis monachis Cluniacensibus in ecclesia de Rocaboviscurti commorantibus, salutem et apostolicam benedictionem.

Controversiam, quæ inter vos et clericos ecclesiæ, in qua constituti estis, super jure proprietatis ipsius ecclesiæ agitur, venerabilibus fratribus nostris G... Lemovicensi et B... Sanctionensi episcopis audiendam terminandamque commisimus. Ideoque per præsentia vobis scripta mandamus, quatenus cum ab eis propter hoc fueritis evocati, occasione seposita eorum præsentiam adeatis, et quod exinde inter vos judicaverint, suscipiatis irrefragabiliter et servetis.

Datum Laterani, iv Nonas Martii.

Ll.

Privilegium pro ecclesia Astens.

(Laterani, Mart. 5.)

[UGHELLI, *Italia sacra*, IV, 365.]

Bulla hæc verbatim privilegium repræsentat ab Eugenio III (5) Anselmo episcopo Astensi concessum, nisi quod in hac adduntur plebs de Hante, hospitale Cerveliæ, Mons Acutus cum arenariis et pertinentiis suis; medietas S. Stephani cum suis pertinentiis; ecclesia de Corticellis, castrum Blasæ, castrum S. Victoriiæ cum ecclesiis et omnibus pertinentiis. Subscriptiones vero sunt ejusmodi.

Ego Anastasius catholicæ Ecclesiæ episcopus.

Ego Oddo diac. card. S. Georgii ad Vellum Aureum subsc.